

Gemeente Maasdriel
Aan het college
Postbus 10.000
5330 GA Kerkdriel

Maasdriel, 20 maart 2020

Betreft: Advies concept Beleidsregels Jeugdhulp Maasdriel 2020

Geacht college,

Door uw Gemeente is op grond van het bepaalde in de participatiewet een adviesaanvraag gedaan aan de Cliëntenraad Sociaal Domein Bommelerwaard. De cliëntenraad bevestigt de ontvangst hiervan op 20-02-2020 en spreekt haar dank uit over de wijze waarop u zowel de cliëntenraad, als ook haar achterban betreft. De cliëntenraad wil hierbij ook haar dank uitspreken aan de heer Jochem Huijbers, die ons van een zeer professionele en goed inhoudelijke uitleg heeft voorzien.

Inleiding:

Anders dan binnen de grote steden wordt binnen onze gemeente veel zorg onderling opgevangen (participatie). Dit heeft grote voordelen t.a.v. financiële aspecten, maar vergroot ook de onderlinge cohesie en leefbaarheid in de wijk. Wij willen u aanmoedigen om dit te blijven ondersteunen en de intrinsieke waarde hiervan te blijven zien.

Er zijn echter ook zorgen op dit vlak. Juist doordat veel onderling wordt opgevangen binnen families, kerken en verenigingen, maar ook door burens, kennissen en vrienden ontstaat de mogelijkheid van een blinde vlek. De cliëntenraad probeert zoveel als in haar vermogen ligt deze signalen op te vangen en op basis hiervan uw raad en college van advies te voorzien.

Uw beleidsdocument sluit aan op de eerder van kracht geworden verordening jeugdhulp Maasdriel 2019, en de daaraan ten grondslag liggende jeugdwet. De cliëntenraad ondersteunt uw beleidsregels van harte.

Om die reden maakt de cliëntenraad graag van de gelegenheid gebruik, om binnen de kaders van de u voorgestelde beleidsregels, enkele punten van advies voor te leggen.

Met u weten wij ons mede verantwoordelijk voor een betaalbaar en uitvoerbaar jeugdzorgbeleid. Waarbij de jongeren ons in het bijzonder aan het hart gaan, en andere doelgroepen zeker niet vergeten mogen worden.

Met vriendelijke groet,
Cliëntenraad sociaal domein gemeente Zaltbommel / Maasdriel

Voor deze:
Mw. M. Boas van der Tas
Voorzitter

Preventie (artikel 2.1.1.):

De cliëntenraad adviseert u om in geval van preventieve voorzieningen de scholen actiever te betrekken, waarbij de daar aanwezige expertise kan worden ingezet in het vroegtijdig signaleren, ondersteunen en doorverwijzen. De cliëntenraad vinden het belangrijk dat scholen ook een formele doorverwijzingsfunctie krijgen.

Binnen de participerende maatschappij wordt veel onderling opgevangen, waardoor met alle goede bedoelingen en intenties de noodzakelijke tools, handvaten en zorg voor het kind niet meer worden geboden, simpelweg omdat het kind (nog) niet door professionals gezien wordt.

Professionals op scholen die verantwoordelijk zijn voor bijzondere begeleiding zien, voelen, ervaren en onderkennen de noodzakelijke behoefte van het kind op basis van dagdagelijkse observaties. Zij zijn er vakinhoudelijk op toegerust om dit te signaleren en daarover te rapporteren.

De cliëntenraad ziet graag dat scholen op het punt van signaleren, adviseren en inzetten van preventieve zorg een actievere rol krijgt. Doordat ze een onafhankelijk band met het kind hebben, het kind veel waarde hecht aan de rol en mening van zijn juf of meester ontstaat er ook een goed toetsingskader op het succes en/of kwaliteit van de geleverde zorg.

Outreachinge zorg (Hoofdstuk 3. Procedureregels):

De cliëntenraad ziet graag aan het beleidskader toegevoegd dat er meer outreachende zorg wordt verleend. De letterlijke vertaling 'de hand uitsteken' aan bijzondere zorgbehoeftigen, waaronder kinderen met hun ouders opgezocht worden waarvan wel wetenschap is dat er een zorgbehoefte bestaat, maar de zorgvraag niet tot stand komt. De cliëntenraad wil voorkomen dat kinderen zorg wordt onthouden omdat ouders niet weten hoe zij een zorgvraag uit moeten zetten, het vertrouwen op wat voor wijze dan ook in de zorg of overheid zijn kwijtgeraakt, of simpelweg in de overtuiging voortleven dat zorg niet voor hen bestemd is. Verder wil de cliëntenraad voorkomen dat jongeren geen zorg krijgen omdat ze simpelweg niet op afspraken komen, zorg-mijdend zijn, etc. Verder zien we als cliëntenraad op deze wijze een meer zelfstandige verantwoordelijkheid van de zorgverlener met een eigen dossierverantwoordelijkheid gestimuleerd.

Wetskader (artikel 3.3.3):

Respecteren van de AVG is een vereiste, echter de cliëntenraad ziet graag dat in juridische zin geregeld wordt, dat kinderen en jongeren bij geen toestemming van de ouders, toch de noodzakelijke hulp ontvangen. De cliëntenraad denkt op dit punt aan een verordening die door uw raad wordt vastgesteld, waarin bepalingen worden opgenomen in die gevallen waar hulp noodzakelijk is, maar ouders weigeren toestemming te geven. Wij maken ons in het bijzonder zorgen over de kinderen waarvan ouders bij voortduur belangen hebben buiten beeld van de hulpverlening te blijven. (Bv. huiselijk geweld, misbruik, etc.).

Tijds kader (artikel 3.4. Gesprek/besluit):

De cliëntenraad is bekend met het belang van kaderen in de vorm van tijd. Echter wij maken ons zorgen over het jonge kind wat hierdoor in het uiterste geval zelfs 3,5 maanden zonder hulp is. Mede gezien de cultuur in uw gemeente, wat met zich meebrengt dat hulpvragers tot het uiterste wachten tot het stellen van de hulpvraag. De cliëntenraad vraagt aandacht voor een tussenoplossing zodat hulp vragende jongeren tot 16 jaar niet nog meer in de knel kunnen komen en verzoekt voor deze doelgroep het tijdsfad aanzienlijk te verkleinen.

Verslaglegging en kwaliteitsbewaking (artikel 3.5.):

De cliëntenraad vraagt extra aandacht voor die cliënten die zelf niet in staat zijn, geen weet hebben van, of welke zorg-mijdend zijn, niet uit het oog te verliezen. Deze groep zal door het gebiedsteam letterlijk bij de hand genomen moeten worden. Ons advies is dan ook het gebiedsteam van voldoende mandaat te voorzien, om daar waar strikt noodzakelijk is ook daadwerkelijk door te kunnen pakken. Laat de aanvraag of het invullen daarvan niet aan de zorgvrager zelf over, maar moedig het gebiedsteam aan hierin zelf initiatief te blijven nemen en leg dit desnoods vast in functiebeschrijvingen.

De cliëntenraad vraagt extra aandacht voor de partijen waarmee overeenkomsten worden aangegaan. Verzoekt derhalve het college om externe partijen, zijnde niet reguliere zorgpartijen vooraf en nadrukkelijk te toetsen (compliance). Het is de cliëntenraad bekend dat er op de markt dubieuze dienstverleners hun diensten aanbieden. Wij vragen hier extra aandacht en beleid voor, juist vanwege de bijzondere kwetsbare doelgroep.

Verlening (artikel 3.8 Besluit):

Wordt hulpverleners voldoende duidelijk gemaakt dat een melding tot verlenging ruim 8 weken voor verval van beschikking een verlengingsmelding moeten doen? De cliëntenraad ziet graag dat de verantwoordelijkheid voor agendering van de melding wordt vastgelegd ongeacht wie hier voor verantwoording moet gaan nemen. De cliëntenraad is van oordeel dat een niet tijdig ingediende verlening ten koste kan gaan van de hulp aan zorgvragers. Naar ons oordeel moet in de procedure dit onderdeel nog verder worden uitgewerkt, zodat hier geen verwarring over kan gaan ontstaan

Vervoer (artikel 3.8.2.):

De cliëntenraad vraagt extra aandacht voor het vervoer van de hulpvrager. Dit om ervoor te zorgen dat het kind altijd de hulp ontvangt die het nodig heeft. Wij delen uw zorgen rondom het te gemakkelijk gebruik maken van deze verplichting vanuit de wet. Echter wij zien graag dat de zorg centraal blijft staan. Wanneer ouders van het kind belang hebben bij het wegblijven van zorg zal bv altijd het ontbreken van vervoer een goed excususpunt blijven. De cliëntenraad ziet op het punt van vervoer ook andere creatieve oplossingen.

Van kind naar jong volwassenen (Hoofdstuk 5):

We zijn blij verrast te lezen dat er extra aandacht en ruimte is voor de 18 jarige bij de overdracht naar . Echter we maken ons zorgen of dit niet teveel over geld en plannen gaat waardoor de zorgvrager uit beeld raakt.

Wanneer er een gerede noodzaak is van een verlengd hulpverleningstraject tot de 23 jarige leeftijd, dan ziet de cliëntenraad graag dat dit zoveel als mogelijk ruimhartig wordt toegekend.

In alle gevallen wanneer sprake is van het bereiken of overschrijden van de leeftijdsgrens, of wanneer sprake is van verblijf in een andere gemeenten, ziet de cliëntenraad graag dat er een verplichting is tot warme overdracht (hulpverlener(s) versus hulpvrager en nieuwe hulpverlener(s)). De cliëntenraad adviseert om de overdrachtvormen, momenten en overdrachtswijze voldoende te waarborgen. In de praktijk zien wij en komen daar maatschappelijk te veel voorbeelden van tegen dat op deze cruciale punten een zorgvrager ‘tussen wal en schip raakt’, of zelfs letterlijk kwijtraakt.

Beslissen met hoofd, besluiten met hart:

Beleidskaders hebben in zich dat zij het nemen van besluiten vergemakkelijken. Ze helpen daar waar risicomijdend werken en helpen gezocht wordt of gewenst is. Verder geven beleidskaders op de werkvloer duidelijkheid.

Hart versus hard: inzicht in verschillen

De behandeling en beoordeling van zorgvragen is niet gemakkelijk, er is sprake van maatwerk en (regelmatig) emotie. Beleidskaders helpen daarbij om richting te geven. Echter ze hebben ook gevaar in zich de emotie (innerlijke weergave) te mijden. Beslissers vallen dan graag terug op beleidsregels.

De cliëntenraad is van oordeel dat het beleidsdocument helpt bij het scheppen van kaders en dat het document een goede sturing voor de beslissingsboom in het werkveld is. Wel roept zij op, om te beslissen met hoofd, maar vooral te besluiten vanuit het hart.

Voorbeeld:

Beslissen met het hoofd	versus	Besluiten vanuit het hart
Het verzoek voldoet aan gestelde voorwaarden.	en/of	Luisteren en advies geven, hulp aanbieden wanneer je ziet dat dit verlichting brengt.
De kaders voor toewijzing staan vast.	en/of	Er is vrije toewijzingsruimte die is bedoeld voor déze casus. Durven beslissen op basis van een huisbezoek of gesprek of persoonlijk professioneel handelen.
Het belang voor hulpverlening is meetbaar. (verantwoorden is gemakkelijk, er is geen interne discussie, willekeur wordt voorkomen).	en/of	Accepteren dat persoonlijke waarneming, niet per definitie betekent dat dit ook verklaarbaar moet zijn. (controleren, meten). Daarentegen: persoonlijke motieven horen in een professionele omgeving niet thuis.

Hulpvraag versus besluit is vooraf bepaald (wet en regelgeving, snel en gemakkelijk besluiten).	en/of	Doel is: Jongeren helpen, en kans geven op een zelfredzame toekomst, ofwel verlichting brengen in een 'overkomen situatie' (situationele besluitvorming).
Doel is binnen budget blijven, geen geld uitgeven.	en/of	Budget gebruiken voor waar het voor bestemd is. Er is vrije toewijzingsruimte. Creatieve oplossingen hoeven niet altijd uit geldelijke vergoedingen te bestaan, zijn er vrijwilligers of verenigingen die mogelijk ook wat willen doen

Bijzonder aandachtspunt:

De cliëntenraad heeft vastgesteld dat niet alle informatie op de website Maasdriel bij Jeugdhulp en ondersteuning voor volwassenen actueel is. De cliëntenraad verzoekt om de verwijzindex te actualiseren en tevens toegankelijker te maken. O.a. de contactpersonen voor beide gemeente zijn niet meer werkzaam. Aan dit advies willen wij nog het verzoek toevoegen om de informatie m.b.t. het sociaal domein leesbaar te houden voor de doelgroep (in eenvoudige taal verwoorden).